

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/85/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115205096
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8115205096.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: mBank SPOLKA AKCYJNA, akciová spoločnosť, so sídlom Senátorská 18, Varšava, Poľska republika, podnikajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky mBank S.A., pobočka zahraničnej banky so sídlom Pribinova 10, Bratislava, IČO: 36819638, zastúpený: advokátska kancelária MCGA legal s.r.o. so sídlom Partizánska 2, Bratislava p r o t i žalovanému: M.Š. H., G.. XX.X.XXXX, O. K. O., O. XX, t.č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou Mgr. L. G., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Prešov, o zaplatenie 690,27 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Z a s t a v u j e konanie v časti kapitalizovaného zmluvného úroku vo výške 6,74 Eur, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 143,34 Eur a úrokovej sadzby nad 5,75% p.a.

Súd v prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca žalobou zo dňa 3.3.2015 sa domáhal od žalovaného zaplatenia zostatku istiny vo výške 690,27 Eur, kapitalizovaných zmluvných úrokov vo výške 30,08 Eur, kapitalizovaných úrokov z omeškania vo výške 147,85 Eur, poplatkov vo výške 69,72 eur a žiadal priznať za obdobie od 17.4.2013 do zaplatenia aj úroky z omeškania vo výške 8,50% ročne zo sumy 690,27 Eur. Nárok uplatnil zo zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru dňa 7.10.2008.

Neskorším podaním zo dňa 19.8.2015 (č.l. 55) zbral ešte pred začatím konania vo veci samej čiastočne žalobu späť a to v časti zmluvných úrokov vo výške 6,74 Eur, úrokov z omeškania vo výške 143,34 Eur a v časti úroku z omeškania vo výške 2,75% p.a. zo sumy 690,27 eur od 17.4.2013 do zaplatenia. Žiadal tak, aby žalovaný bol zaviazaný zaplatiť zostatok istiny vo výške 690,27 Eur, nesplatený zostatok zmluvných úrokov vyčíslený do dňa odstúpenia od zmluvy vo výške 23,34 Eur, nesplatený zostatok úrokov z omeškania vo výške 4,51 eur počítaný podľa harmonogramu splátok a sumu 69,72 Eur ako nesplatený zostatok poplatkov za listinné upomienky účtované v zmysle platného sadzobníka poplatkov. Napokon žiadal priznať z istiny aj úrok z omeškania vo výške 5,75% p.a. od 17.4.2013 do zaplatenia.

Žalovaný sa zdržiava na neznámom mieste, preto mu bol v zmysle § 29 ods. 2 O.s.p. ustanovený pre toto konanie opatrovník, ktorý sa k žalobe doposiaľ nevyjadril aj keď táto mu bola doručená aj s prílohami dňa 23.10.2015.

Vzhľadom na to, že jedná sa o drobný spor, súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania s poukazom na § 115a ods. 2 O. s. p.

Podľa § 115a ods. 2 O. s. p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O. s. p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalobcu, zmluvou o poskytnutí hotovostného úveru zo dňa 7.10.2008, žiadosťou o poskytnutie hotovostného úveru zo dňa 7.10.2008, harmonogramom splátok, výpisom z účtu, všeobecnými obchodnými podmienkami žalobcu, odstúpením od zmluvy zo dňa 9.4.2013 s doručenkami, sadzovníkom poplatkov a zistil tento skutkový stav:

Dňa 7.10.2008 žalovaný požiadal žalobcu o poskytnutie hotovostného úveru mPôžička. V ten istý deň účastníci uzavreli a podpísali zmluvu o poskytnutí hotovostného úveru „mPôžička“ pod číslom HMP 012543535. Podľa bodu 1.3 zmluvy veriteľ, teda mBanka, poskytol žalovanému hotovostný úver vo výške 3319,39 Eur na obdobie 60 mesiacov, takže konečná splatnosť úveru bola stanovená na 7.10.2013 (bod 1.4).

Podľa bodu 1.7 úver má byť splácaný v mesačných splátkach a v súlade s harmonogramom splátok, ktorý je pripojený k zmluve je podpísaný jej oboma účastníkmi a predstavuje rozlíšenie každej splátky na istinu a úrok. Úhrnná mesačná splátka predstavovala 81,61 Eur a prvá splátka bola splatná 7.11.2008.

V zmluve je ďalej uvedená ročná percentuálna miera nákladov vo výške 17,81% (bod 1.8 zmluvy) ako aj priemerná hodnota RPMN vo výške 22,21% (bod 1.10). Celkové náklady spojené s úverom boli vyčíslené na sumu 1581,01 Eur (bod 1.8 písm. b/). Úroková sadzba je uvedená v bode 5.1 vo výške 16,50 % ročne.

Možnosť odstúpenia od zmluvy bola dohodnutá v bode 9 predmetnej zmluvy tým spôsobom, že od zmluvy mohli odstúpiť obaja jej účastníci a mBank podľa bodu 9.3 písm. a/ v prípade ak dlžník nesplní ktorúkoľvek podmienku poskytnutia úveru.

Doručovanie písomností je upravené vo všeobecných obchodných podmienkach žalobcu v bode 4.5. Konkrétne podľa bodu 4.5.5 pri doručovaní písomností poštou sa písomnosti považujú za doručené v tuzemsku tretí deň po ich odoslaní.

Žalovaný úver prestal splácať od februára 2013 ako to vyplýva z výpisu z príslušného účtu (č.l. 5-10). Posledná úhrada bola vykonaná 28.1.2013. Následne žalobca listom zo dňa 9.4.2013 vyzval žalovaného k úhrade dlžnej sumy vo výške 294,16 eur do 7 dní od doručenia tejto výzvy. Uvedená suma predstavovala dlžné splátky vo výške 219,68 Eur, nezaplatené úroky vo výške 28 Eur a poplatky vo výške 46,68 Eur. V tomto liste ďalej žalobca upozornil žalovaného, že pokiaľ nedôjde v stanovenej lehote k úhrade dlžnej sumy, uvedená výzva je zároveň aj odstúpením od zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný je v omeškaní so splácaním už viac ako 2 splátok, pričom odstúpenie od zmluvy je v súlade aj s bodom 2.3.5 obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy. Z pripojených doručení vyplýva, že tento list bol žalovanému zasielaný dvakrát poštou, zásielka sa však vrátila neprevzatá.

Z predloženého výpisu z účtu vyplýva, že žalovaný celkovo uhradil žalobcovi z daného úverového vzťahu sumu 4.360,48 eur.

Súd zároveň mal za preukázané, že žalovaný vyčerpal úver vo výške 3319,39 Eur a to napriek vyjadreniu žalobcu zo dňa 19.8.2015, v ktorom uviedol, že vyčerpal sumu 3.405,69 Eur. Jednak táto suma sa nezhoduje so sumou poskytnutého úveru podľa zmluvy a jednak z výpisu z účtu pre súd bol rozhodujúci účtovný zostatok po transakcii vo forme kreditnej položke, ktorý je uvedený pri dátume 1.11.2008, kedy bol uskutočnený vnútrobankový prevod sumy 185,88 Eur. Účtovný zostatok totiž predstavuje pri tejto položke sumu 3.319,39 eur.

Právny vzťah medzi účastníkmi bolo potrebné posúdiť predovšetkým podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.8.2008 do 30.11.2009).

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 4 ods. 2 citovaného zákona.

Podľa názoru súdu všetky tieto povinné náležitosti zmluvy sú zachované.

Odstúpenie od zmluvy veriteľom je upravené v § 5 citovaného zákona. Podľa neho ak bol spotrebiteľský úver poskytnutý na zakúpenie tovaru alebo poskytnutie služby, veriteľ je oprávnený od zmluvy odstúpiť 9/ ak je spotrebiteľ v omeškaní jednej splátky za časové obdobie dlhšie ako 3 mesiace alebo dvoch splátok.

Poznámka č. 9 sa vzťahuje na § 48 Občianskeho zákonníka.

Žalobca odstúpil od úverovej zmluvy v súlade so zákonom a dohodnutými zmluvnými podmienkami. Toto odstúpenie od zmluvy je však potrebné posudzovať vrátane jeho dôsledkov podľa Občianskeho zákonníka tak, ako je to napokon uvedené aj v poznámke pri § 5 zákona č. 258/2001 Z.z. Navyše však predmetnú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu definovanú v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2008.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Súd zastáva názor, že spotrebiteľské zmluvy majú občianskoprávny charakter čo napokon možno vyvodiť aj z ich zaradenia do Občianskeho zákonníka. Akékoľvek pochybnosti v tomto smere zákonodarca odstránil zákonom č. 102/2014 Z.z., ktorý doplnil § 52 ods. 2 o nasledovnú vetu: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. V tejto súvislosti možno poukázať na právny záver vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu SR 3Mcdo 12/2014 zo dňa 21.4.2015. V zmysle neho vzhľadom na absenciu prechodných ustanovení právneho predpisu, ktorého sú súčasťou, od účinnosti tohto právneho predpisu t.j. 1.5.2014 sa tieto novelizované ustanovenia vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Ďalším argumentom pre aplikáciu Občianskeho zákonníka je skutočnosť, že vzhľadom na charakter účastníkov zmluvy aj jej predmet je potrebné túto zmluvu, ako to už súd uviedol, posudzovať podľa osobitného právneho predpisu, ktorým je zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluva sa teda neposudzuje podľa Obchodného zákonníka, ale osobitného právneho predpisu. Pôsobnosť Obchodného zákonníka je upravená v § 361, kde v ods. 3 písm. d/ citovaného zákona (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) sa Obchodným zákonníkom spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov a ich záväzkové vzťahy okrem iného zo zmluvy o úvere (§ 497). Použitie Obchodného zákonníka je teda uvedené explicitne v citovanom § a teda aplikuje sa len na zmluvy uzavreté podľa § 497 Obchodného zákonníka, čo však nie je tento prípad, keďže úverová zmluva bola uzavretá podľa zákona č. 258/2001 Z.z.

Navyše súd poukazuje na vyššie citované ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v súvislosti s ním aj na vyslovený názor o nutnosti aplikácie Občianskeho zákonníka aj vo veciach posúdenia odstúpenia od zmluvy pri spotrebiteľských zmluvách, ktorý bol vyslovený už vo viacerých súdnych rozhodnutiach napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove 21Co 116/2013 zo dňa 15.4.2014 alebo 6Co 105/2013 zo dňa 10.12.2013. Súdny poukázali na to, že ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy vrátane úverov. Ak by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ mali byť vyňaté niektoré typy spotrebiteľských zmlúv, zákonodarca by to explicitne upravil. Citované ustanovenie sleduje vylúčenie dopadu nepriaznivejšieho právneho následku na spotrebiteľa oproti následku, ktorý dopadá na spotrebiteľa podľa „tohto“ zákona, pričom je logické, že zákonodarca tým rozumel Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo.

Vychádzajúc z občianskoprávneho charakteru spotrebiteľskej zmluvy a skutočnosti, že úprava odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka je pre spotrebiteľa výhodnejšia ako úprava v Obchodnom zákonníku, preto s použitím § 54 ods. 1 OZ sa použije pre tento inštitút § 48 Občianskeho zákonníka, na ktorý napokon poukazuje aj § 5 zákona č. 258/2001 Z.z.

Podľa § 48 ods. 1 OZ od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 OZ odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa pri odstúpení zmluva ruší od začiatku (ex tunc) a preto vzťah z nej je potrebné vyporiadať podľa § 457 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak je zmluva neplatná alebo ako bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove 1Co 154/2014 zo dňa 8.10.2014, 8Co 15/2013 zo dňa 16.12.2013, 6Co 81/2012 zo dňa 14.2.2013, Krajského súdu v Trnave 11Co 47/2014 zo dňa 22.10.2014). Na podporu tohto záveru možno však poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 402/2013 zo dňa 19.6.2013, ktorý sa zaoberal sťažnosťou práve vo veci právneho posúdenia odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka pri spotrebiteľskom úvere a považoval ho za ústavne komformný a preto sťažnosť odmietol.

Vychádzajúc z ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka žalobca má nárok len na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré poskytol žalovanému. Podľa výpisu z účtu ide o sumu 3.319,39 eur. Žalovaný však uhradil žalobcovi viac, konkrétne sumu 4360,48 Eur a preto uplatnený nárok je nedôvodný.

O čiastočnom zastavení konania bolo rozhodnuté podľa § 96 ods. 1, 3 O.s.p.

Výrok o náhrade trov konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca, ten však bol v konaní neúspešný a preto mu náhrada trov neprislúcha.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.